

[Finansministeren.]

Endelig er det forudsat, at der sker en forlængelse af præmieobligationslånet af 1948; lovforslag herom vil snart blive fremsat.

Jeg skal gøre nogle bemærkninger om budgetoverslagene for 1969-70 og 1970-71. Ligesom sidste år dækker budgetoverslagene 2 finansår ud over det kommende finansår. I tilknytning til budgetoverslagene er endvidere anført tal fra regnskabet for 1966-67, for indeværende finansår og fra finanslovsforslaget. Der er herved skabt mulighed for at vurdere finanslovsforslaget i en større sammenhæng. Jeg gør dog opmærksom på, at kun tallene for de 3 sidste år, d. v. s. 1968-69, 1969-70 og 1970-71, er udtrykt i samme pris- og lønniveau, nemlig i april 1967-niveauet. For finansloven 1967-68 er prisniveauet for april 1966 lagt til grund, medens regnskabstallene for 1966-67 er udtryk for det faktiske pris- og lønniveau gennem finansåret. Priserne og lønningerne er dog i gennemsnit kun steget 3-4 pct. mellem de to tidspunkter, således at der som helhed er god sammenlignelighed mellem alle 5 år, omend afvigelserne for de enkelte udgiftsposter kan være noget større.

Ved opstillingen af budgetoverslagene er der tilsigtet en større overskuelighed ved at samle alle poster, som henhører under hver enkelt ministers område. Inden for hvert af disse områder er foretaget en underopdeling i afsnit, der svarer til finanslovens hovedafsnit. Udgifterne bliver herved i det store og hele grupperet efter formål uden hensyn til, om der er tale om driftsudgifter, anlægsudgifter eller udlån.

Baggrunden for arbejdet med flerårsbudgetteringen er velkendt. Hovedmotivet er nødvendigheden af at se de statsfinansielle problemer i et længere tidsmæssigt perspektiv, ikke mindst fordi de fleste finansielle dispositioner, der træffes af folketinget og regeringen, har virkninger ud over det enkelte finansår. Budgetoverslagene er udarbejdet af de enkelte styrelser på basis af den gældende lovgivning og allerede truffne beslutninger samt ud fra en vurdering af de igangværende udviklingstendenser på forskellige områder. Ved at udarbejde budgetter for flere år frem i tiden i det samme prisniveau opnås en større klarhed over, hvad der finansielt ligger i de nævnte

faktorer. Budgetoverslagene er dog ikke i samme grad som finanslovsforslaget udtryk for regeringens endelige vurdering af, hvad der er nødvendigt på de forskellige områder. Udviklingen kan meget vel forløbe anderledes, end vi i dag kan forudse, og regeringen må forbeholde sig i forbindelse med tilrettelæggelsen og udarbejdelsen af de konkrete finanslovsforslag at foretage ændringer i forhold til budgetoverslagene.

Selv om regeringen således ikke har fastlåst sin udgiftspolitik for de kommende 3 år, giver budgetoverslagene dog et grundlag for at vurdere nye udgiftsbehov og for at vurdere, om udgiftsprioriteringen er tilfredsstillende. Ud fra flere hensyn er det imidlertid ikke tilstrækkeligt at se på udviklingen i en 3 års periode. Jeg vil overveje til næste år at udarbejde budgetoverslag for yderligere 1 finansår frem i tiden, således at vi ved kommende finanslovbehandlinger kan have materiale omfattende en periode på 4 år.

På en række områder er det værdifuldt at se udgiftsdispositionerne i et endnu længere perspektiv, og for nogle af de store udgiftsområder, hvor en dybtgående samfundsudvikling finder sted, kan det være nødvendigt at belyse udviklingen for en periode på 10-20 år; dette gælder f. eks. sundhedsvæsenet og hele uddannelsesområdet.

Ved vurderingen af de offentlige udgifter på længere sigt er udviklingen i personalebehovet af central betydning, ikke mindst når det gælder personale med højere uddannelse. Finansministeriet har derfor i forbindelse med udarbejdelsen af budgetoverslagene indkaldt oplysninger om styrelsernes forventninger om personaleudviklingen frem til 1971. Vi arbejder i finansministeriet stadig med at tilvejebringe oplysninger vedrørende beskæftigelsen inden for de store tilskudsområder, sygehusvæsen, social forsyng, skoler m. m., men der foreligger endnu ikke tilstrækkelige oplysninger til at give en samlet vurdering af personalebehovet fremover ved de statslige og de statsunderstøttede aktiviteter. Meget tyder dog på, at forventningerne om personaleforøgelses i de enkelte institutioner overstiger, hvad der dels ud fra en samlet finansiell betragtning, dels ud fra en vurdering af tilgangen af arbejdskraft er muligheder for. Dette gæl-